

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Московська, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

_____ 20__ р. № _____

На _____ від _____ р.

**Голові Комітету з питань соціальної
політики та захисту прав ветеранів
Верховної Ради України**

Третьяковій Г.М.

Шановна Галино Миколаївно!

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку на Ваш лист від 26.02.2021 № 04-30/12-2021/67348 щодо надання пропозиції стосовно проекту Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (реєстраційний № 5065 від 15.02.2021), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Репіною Е.А., Аллахвердієвою І.В. та іншими, надає довідку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо зазначеного законопроекту (додається).

Додаток: на 14 арк.

Голова Комісії

Р. Магомедов

Веселова Л.
280-88-32

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат

58E2D9E7F900307B040000009C6931003D879100

Підписувач Магомедов Руслан Садрудинович

Дійсний з 03.03.2021 12:22:08 по 03.03.2023 12:22:08

Національна комісія з цінних паперів та фондового
ринку

№ 08/03/5731 від 15.03.2021

ДОВІДКА

Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
щодо проекту Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії»
(реєстраційний № 5065 від 15.02.2021), внесеного на розгляд Верховної Ради
України народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Репіною Е.А.,
Аллахвердієвою І.В. та іншими

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку в межах компетенції підтримує зазначений законопроект із зауваженнями та пропозиціями.

2. Проект Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (реєстраційний № 5065 від 15.02.2021), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Репіною Е.А., Аллахвердієвою І.В. та іншими (далі – Законопроект), передбачає концептуальне оновлення редакції Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» з метою закріплення нових підходів до регулювання ринків фінансових послуг та діяльності відповідних фінансових установ.

Вважаємо за доцільне висловити наступні зауваження та пропозиції до Законопроекту.

2.1. Пунктом 3 частини першої статті 1 Законопроекту пропонується надати визначення поняттю «аутсорсинг», яким передбачено, що «аутсорсинг – виконання іншими особами **функцій та/або окремих процесів** в межах таких функцій надавача фінансових послуг».

Проте зазначене визначення не узгоджується з визначенням, наведеним в Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» (далі – Закон Про ринки капіталу), яким передбачено, що «аутсорсинг – залучення професійним учасником на підставі відповідного договору іншої особи (надавача послуг) до здійснення процесів, надання послуг, **виконання робіт, що становлять частину провадження таким професійним учасником професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках**».

Пропонуємо узгодити зазначені визначення, а саме пункт 3 частини першої статті 1 Законопроекту доповнити словами «**та/або виконання робіт, що становлять частину провадження діяльності з надання фінансових послуг**».

2.2. Пунктом 5 частини першої статті 1 Законопроекту передбачено визначення терміну «афілійована особа», яким пропонується віднесення до афілійованих виключно юридичних осіб.

Натомість Закон України «Про акціонерні товариства» містить визначення терміну «афілійована особа», яке включає в себе не тільки юридичних осіб, а й фізичних осіб.

Пропонуємо узгодити зазначені визначення.

2.3. Звертаємо увагу на те, що у пунктах 6, 14 та 15 частини першої статті 1 Законопроекту використовуються різні формулювання щодо володіння правом голосу.

Так, в пункті 6 зазначається про володіння «правом голосу акцій (паїв, часток)», в пункті 14 – «правом голосу за акціями, часткою в статутному (складеному, пайовому) капіталі», а в пункті 15 – «права голосу, часток, акцій, паїв юридичної особи».

Пропонуємо у зазначених пунктах та по тексту Законопроекту узгодити формулювання, змінивши їх на «володіння ... правом голосу за акціями (паями, часткою)».

2.4. У пункті 9 частини першої статті 1 Законопроекту пропонуємо після слів «згідно із цим Законом» доповнити словами «та/або спеціальними законами».

2.5. Пропонуємо доопрацювати визначення терміну «контроль», яке містить повтор словосполучень та зайві слова, зокрема пропонуємо у пункті 22 частини першої статті 1 Законопроекту виключити повтор словосполучення «та/або незалежна від формального володіння можливість» та в кінці абзацу слова «незалежно від формального володіння».

2.6. Пропонуємо пункт 24 частини першої статті 1 Законопроекту, яким пропонується надати визначення терміну «корпоративне управління», виключити, оскільки цей термін є самоочевидним і тому не потребує спеціального визначення.

2.7. У пункті 41 частини першої статті 1 Законопроекту пропонується надати визначення терміну «пруденційні вимоги», яким передбачено, що «пруденційні вимоги – якісні та кількісні (включаючи пруденційні нормативи) вимоги, які встановлюються Регулятором з метою забезпечення відповідності діяльності фінансової установи вимогам законодавства для виявлення потенційних ризиків у діяльності фінансових установ, а також їх мінімізації».

Пропонуємо у зазначеному визначенні слова «для виявлення потенційних ризиків у діяльності фінансових установ, а також їх мінімізації» замінити словами «, а також для виявлення потенційних ризиків у діяльності фінансових установ та їх мінімізації».

2.8. Пунктом 42 частини першої статті 1 Законопроекту пропонується надати визначення поняттю «пруденційні нормативи», яким передбачено, що «пруденційні нормативи – **кількісні показники**, дотримання певного значення яких є обов'язковим для фінансових установ, які встановлюються Регулятором з метою оцінки фінансового стану та виявлення потенційних ризиків у діяльності фінансових установ, а також мінімізації таких ризиків і своєчасного реагування на можливі негативні наслідки в діяльності таких осіб».

Проте зазначене визначення не узгоджується з визначенням, наведеним в пункті 49 частини першої статті 2 Закону Про ринки капіталу яким передбачено, що «пруденційні нормативи це **кількісні та якісні** показники, встановлені

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з метою вимірювання та оцінювання ризиків у діяльності професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, запобігання або мінімізації негативного впливу зазначених ризиків на діяльність таких професійних учасників, що є обов'язковими для дотримання професійними учасниками ринків капіталу та організованих товарних ринків».

Пропонуємо узгодити зазначені визначення, зокрема, пропонуємо пункт 42 частини першої статті 1 Законопроєкту після слова «кількісні» доповнити словами «та якісні».

2.9. З метою уникнення правової колізії норм Закону Про ринки капіталу, які регулюють питання щодо професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках, та норм Законопроєкту, якими передбачено врегулювання питань щодо таємниці фінансових послуг, пропонуємо:

1) пункт 57 частини першої статті 1 Законопроєкту, яким передбачено визначення терміну «таємниця фінансової послуги», після слів «(крім інформації, що становить банківську таємницю)» доповнити словами «та професійну таємницю на ринках капіталу та організованих товарних ринках»;

2) статтю 2 Законопроєкту доповнити новою частиною п'ятою такого змісту:

«5. Вимоги розділу III цього Закону не застосовуються до банківської таємниці та професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках.»;

3) у частині п'ятій статті 10 Законопроєкту виключити слова «(в тому числі професійну таємницю на ринках капіталу та організованих товарних ринках), банківську таємницю».

2.10. У пункті 59 частини першої статті 1 Законопроєкту пропонуємо слова «цінні папери» та «до цінних паперів» замінити відповідно словами «фінансові інструменти» та «до фінансових інструментів».

2.11. У пункті 61 частини першої статті 1 Законопроєкту, яким передбачено визначення терміну «фінансова послуга», пропонуємо слова «спеціальними законами» замінити словом «законом».

2.12. Звертаємо увагу на те, що в частині другій статті 1 Закону Про ринки капіталу міститься посилання на ряд термінів, що вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», зокрема, на термін «кредитна установа».

При цьому, Законопроєктом передбачено внесення змін до частини другої статті 1 Закону Про ринки капіталу в частині заміни назви Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» на назву «Про фінансові послуги та фінансові компанії», проте не передбачено внесення змін до переліку термінів, на які здійснюється посилання.

Разом з тим, Законопроектом не передбачено надання визначення терміну «кредитна установа».

Пропонуємо узгодити зазначені питання шляхом передбачення доповнення частини першої статті 1 Законопроекту визначенням терміну «кредитна установа» або шляхом внесення змін до частини другої статті 1 Закону Про ринки капіталу з метою передбачення посилання на відповідний закон, який містить (міститиме) визначення терміну «кредитна установа».

2.13. Частиною другою статті 2 Законопроекту передбачено, що дія цього Закону не поширюється на діяльність з надання фінансових та супровідних послуг в Україні міжнародних міжурядових та/або міждержавних організацій.

Разом з тим, Законопроектом не передбачено визначення термінів «міжнародна організація», «міжурядова організація» та «міждержавна організація» та відсутнє посилання на інший закон, в якому були б наведені визначення зазначених термінів.

Пропонуємо узгодити зазначені питання шляхом передбачення доповнення частини першої статті 1 Законопроекту визначенням термінів «міжнародна організація», «міжурядова організація» та «міждержавна організація» або шляхом передбачення у частині другій статті 1 Законопроекту посилання на відповідний закон (законодавство), який містить (міститиме) визначення зазначених термінів.

2.14. Пропонуємо статтю 2 Законопроекту доповнити новою частиною шостою такого змісту:

«6. Професійна діяльність на ринках капіталу регулюється Законом України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та іншими спеціальними законами в сфері ринків капіталу. У разі суперечностей норм цього Закону із нормами Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та іншими спеціальними законами в сфері ринків капіталу, норми Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та інших спеціальних законів в сфері ринків капіталу мають перевагу.»

2.15. Пунктом 3 частини першої статті 5 Законопроекту передбачена необхідність надання фінансових та супровідних послуг надавачами фінансових та супровідних послуг та здійснення ними діяльності з надання фінансових та супровідних послуг, з урахуванням принципу існування систем корпоративного управління та внутрішнього контролю надавача фінансових послуг, які відповідають встановленим законодавством України вимогам, з метою забезпечення фінансової стійкості такого надавача та дотримання ним вимог законодавства України.

Пропонуємо у пункті 3 частини першої статті 5 Законопроекту слова «законодавством України» замінити словами «спеціальними законами та нормативно-правовими актами Регулятора».

2.16. У підпункті «є» пункту 1) частини другої статті 7 Законопроекту після слова «ліквідацію» пропонуємо доповнити символом та словом «/припинення».

2.17. Частиною першою статті 9 Законопроекту передбачено, що договір про надання фінансових послуг «укладається виключно в письмовій формі:

1) у паперовій формі;

2) у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України “Про електронні документи та електронний документообіг”;

3) в порядку, передбаченому законодавством про електронну комерцію.».

Пропонуємо доопрацювати зазначену норму з метою уточнення про те, що зазначені у пунктах 1-3 форми укладання договору є альтернативними й достатнім для виконання вимог Закону є укладання договору **в одній** з наведених у пунктах 1-3 формі.

2.18. Частиною третьою статті 9 Законопроекту пропонуємо доповнити новим абзацом наступного змісту: «Законодавством про окремі види фінансових послуг можуть бути передбачені інші умови договору про фінансові послуги.».

2.19. Пунктом 6 частини другої статті 9 Законопроекту передбачено, що «договір про надання фінансових послуг у письмовій формі, якщо інше не передбачено законом, повинен містити, зокрема, **вид фінансової послуги, яка є предметом договору.**

Пропонуємо пункт 6 частини другої статті 9 Законопроекту викласти у такій редакції:

«6) предмет договору із зазначенням виду фінансової послуги, що надається відповідно до умов договору;».

Крім того, пропонуємо частину третьою статті 9 Законопроекту доповнити реченням такого змісту:

«Спеціальними законами та нормативно-правовими актами Регулятора може бути перебачено наявність інших умов договору про надання фінансової послуги.».

2.20. Пропонуємо доповнити Законопроект новою статтею «Рада фінансової стабільності», у якій зокрема визначити основні функції, склад та порядок функціонування РФС.

Зокрема пропонуємо передбачити в Законопроекті врегулювання питань здійснення макропруденційного нагляду за фінансовою системою у відповідності до Регламенту (ЄС) № 1092/2010 Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 про макропруденційний нагляд Європейського Союзу за фінансовою системою та створення Європейської ради системного ризику.

2.21. З метою узгодження термінології із Законом Про ринки капіталу пропонуємо пункти 5 та 6 частини другої статті 14 Законопроекту об'єднати та викласти у такій редакції:

«5) будь-яких осіб – шляхом проведення операцій з фінансовими інструментами відповідно до Закону України “Про ринки капіталу та організовані товарні ринки”».

У зв’язку з цим, пропонуємо у частині другій статті 14 Законопроєкту змінити нумерацію пунктів.

2.22. Частиною першою статті 15 Законопроєкту передбачено:

«Надавач фінансових послуг зобов’язаний надавати щорічну фінансову звітність (консолідовану фінансову звітність) **Регулятору** разом з аудиторським звітом, а також **встановлену законом** статистичну, регуляторну та іншу нефінансову звітність, фінансову та нефінансову інформацію щодо діяльності надавача фінансових послуг. У випадках, визначених **законом**, така статистична, регуляторна та інша нефінансова звітність, фінансова та нефінансова інформацію щодо діяльності надавача фінансових послуг надається Регулятору разом зі звітом суб’єкта аудиторської діяльності за результатами надання аудиторських послуг.

Пропонуємо перше речення частини першої статті 15 Законопроєкту викласти у такій редакції:

«Надавач фінансових послуг зобов’язаний надавати щорічну фінансову звітність (консолідовану фінансову звітність) Регулятору (**у тому числі через Центр збору фінансової звітності**), разом з аудиторським звітом, а також статистичну, регуляторну та іншу нефінансову звітність, фінансову та нефінансову інформацію щодо діяльності надавача фінансових послуг **в обсягах та порядку, встановленому Регулятором.**»;

У другому реченні частини першої статті 15 Законопроєкту пропонуємо слово «законом» замінити словом «**законодавством**».

2.23. Щодо норм статті 16 Законопроєкту, якими передбачено вимоги до аутсорсингу:

1) пропонуємо перше речення абзацу другого частини першої статті 16 Законопроєкту виключити, а друге речення зазначеного абзацу викласти у такій редакції:

«Вимоги до осіб, яких надавач фінансових послуг має право залучати на умовах аутсорсингу, порядок такого залучення та здійснення аутсорсингу, визначаються нормативно-правовими актами Регуляторів.»;

2) звертаємо увагу, що стаття 16 Законопроєкту містить повтор нумерації частин;

3) пунктом «г» частини другої статті 16 Законопроєкту передбачено, що положення цієї статті не поширюються на відносини надавача фінансових послуг з «третіми особами щодо виконання ними функцій та/або процесів надавача фінансових послуг, **інших ніж визначені відповідно до частини першої цієї статті**». При цьому, значення цього посилання на частину першу, є незрозумілим.

2.24. Звертаємо увагу на те, що частиною другою статті 17 Законопроекту передбачено:

«2. Спеціальними законами може бути передбачене **обов'язкове створення єдиного об'єднання учасників ринку фінансових послуг, участь у якому є обов'язковою умовою для здійснення відповідного виду діяльності з надання фінансових або супровідних послуг та/або надання окремих видів фінансових або супровідних послуг.**».

Натомість, частиною четвертою статті 18 Законопроекту передбачено:

«4. Об'єднання учасників ринку фінансових послуг, створені у відповідності до положень частини другої статті 17 цього Закону, **не можуть набути статусу СРО.**».

Звертаємо увагу, що Законом Про ринки капіталу врегульовані питання щодо саморегулювання на ринках капіталу, яке, зокрема, передбачає **обов'язковість членства** всіх професійних учасників ринків капіталу, які провадять відповідний вид професійної діяльності на ринках капіталу, **у саморегулювній організації, що об'єднує професійних учасників ринків капіталу за цим видом професійної діяльності.**

З огляду на зазначене, з метою уникнення правової колізії вважаємо необхідним доопрацювання норм статей 17 та 18 Законопроекту з метою усунення неузгодженості та протиріччя з нормами Закону Про ринки капіталу в частині регулювання питань статусу СРО.

2.25. Звертаємо увагу на те, що абзацом одинадцятим частини четвертої статті 19 Законопроекту передбачено:

«Документи, у яких викладене професійне судження, мають бути підписані/затверджені/погоджені/схвалені **Головою Національного банку України** або уповноваженим(и) на такі дії службовцем(ями) **Національного банку України.**»

Пропонуємо абзац одинадцятий частини четвертої статті 19 після слів «Документи» доповнити словами «Національного банку України».

Разом з тим, пропонуємо доповнити Законопроект новим абзацом дванадцятим такого змісту:

«Документи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, у яких викладене професійне судження, мають бути підписані/затверджені/погоджені/схвалені Головою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку або уповноваженим(и) на такі дії службовцем(ями) Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.».

Крім того, звертаємо увагу, що стаття 19 Законопроекту містить повтор нумерації частин.

2.26. Частиною другою статті 41 Закону Про ринки капіталу передбачено, що на ринках капіталу здійснюються, зокрема, такі види професійної діяльності: діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю та діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів.

З огляду на зазначене, пропонуємо:

1) у пункті «а» частини першої статті 20 Законопроекту слова та символи «, діяльності з управління фондами фінансування будівництва та діяльності у системі накопичувального пенсійного забезпечення» виключити;

2) у підпункті 6 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту, яким вносяться зміни до Закону України «Про Національний банк України», а саме:

у підпункті «г»:

- абзац третій викласти у такій редакції:

«у абзаці п'ятому слова "цінних паперів та похідних (деривативів), професійної діяльності на фондовому ринку та діяльності у системі накопичувального пенсійного забезпечення" замінити словом "**капіталу**";»;

- абзац п'ятнадцятий викласти у такій редакції:

«6-1) встановлює порядок авторизації юридичних осіб, які мають намір здійснювати діяльність з надання фінансових та супровідних послуг (**крім діяльності на ринках капіталу**), визначених в Законі України «Про фінансові послуги та фінансові компанії»;»;

у абзаці п'ятому підпункту «и» слова «(крім діяльності з надання фінансових та супровідних послуг на ринках капіталу, діяльності з управління фондами фінансування будівництва та діяльності у системі накопичувального пенсійного забезпечення)» замінити словами «(**крім діяльності на ринках капіталу**)».

2.27. У абзаці третьому частини п'ятої статті 21 Законопроекту передбачено, що «Планова перевірка здійснюється не частіше одного разу на рік. Регулятор затверджує план інспекційних перевірок на наступний календарний рік не пізніше 25 грудня поточного року та оприлюднює його на сторінці офіційного інтернет-представництва Регулятора не пізніш як у десятиденний строк після його затвердження.».

Зміст зазначеної норми суперечить змісту, передбаченому абзацом другим частини п'ятої статті 21 Законопроекту, яким визначено, що «періодичність здійснення уповноваженими Регулятором особами (далі - уповноваженими особами) планових інспекційних перевірок визначається з урахуванням критеріїв, затверджених Регулятором, та ризик орієнтованого підходу та враховується при затвердженні плану інспекційних перевірок».

Вважаємо, що Регулятор має більш оперативно реагувати на зміни у діяльності учасників ринку фінансових послуг, оцінювати ситуацію та зміни, що

відбуваються на фінансовому ринку, враховуючи зміни у законодавстві, та можливі зміни у системі оцінки ризиків, які враховуються при прийнятті рішення про проведення інспекційної перевірки.

Враховуючи викладене, пропонуємо:

1) абзац другої частини п'ятої статті 21 Законопроєкту викласти у такій редакції:

«Прийняття рішення про проведення інспекційних перевірок здійснюється у порядку, визначеному Регулятором, на основі ризик орієнтованого підходу з урахуванням критеріїв, затверджених Регулятором, що враховується при затвердженні плану інспекційних перевірок (у разі їх проведення).»;

2) перше речення абзацу третього частини п'ятої статті 21 Законопроєкту викласти у такій редакції «У разі проведення планових перевірок, планова перевірка здійснюється не частіше одного разу на рік.»

3) друге речення абзацу третього частини п'ятої статті 21 Законопроєкту виключити.

2.28. Положення щодо охоплення наглядовою діяльністю Регулятора діяльності учасників фінансових груп на території України та за кордоном потребує уточнення.

Відповідно до визначення, наведеного у Законопроєкті, небанківська фінансова група є групою юридичних осіб, які мають спільного контролера (крім банку), що складається з двох або більше фінансових установ, у якій фінансові установи, інші ніж банк, здійснюють переважну діяльність.

Водночас фінансовою установою є юридична особа, метою створення якої є ведення діяльності з надання фінансових послуг, та яка авторизована на здійснення діяльності з надання фінансових послуг. Згідно ж визначенням авторизації, це визначена законом процедура надання права на здійснення діяльності з надання фінансових послуг або діяльності з надання супровідних послуг. Отже, згідно із Законопроєктом, до небанківської фінансової групи можуть входити лише ті фінансові установи, які авторизовані на здійснення діяльності з надання фінансових послуг відповідно до законодавства України.

Ураховуючи викладене, пропонуємо пункт 3 частини сьомої статті 21 Законопроєкту викласти у наступній редакції:

«3) фінансові групи, учасників фінансових груп, **які провадять свою діяльність як** на території України, так і за кордоном.»

2.29. Статтею 24 Законопроєкту планується передбачити врегулювання питання нагляду на консолідованій основі за фінансовими групами.

Частиною десятою статті 24 Законопроєкту передбачено необхідність повідомлення Регулятора про намір особи стати контролером фінансової групи та відомостей про неї. Проте Регулятору при цьому не надано жодних важелів впливу на цей процес.

Крім того, необхідно зазначити, що положення цієї статті потребують комплексного перегляду з метою приведення у відповідність до норм Директиви № 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року про доступ до діяльності кредитних організацій та пруденційний нагляд за діяльністю кредитних організацій та інвестиційних компаній (CRD IV) та Директиви № 2002/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 грудня 2002 року про здійснення додаткового нагляду за кредитними установами, страховими компаніями та інвестиційними фірмами, що входять до фінансового конгломерату.

Також, звертаємо увагу на те, що Законом Про ринки капіталу, зокрема статтю 43, було введено до вітчизняного законодавчого поля поняття «материнська установа», «материнський фінансовий холдинг», «змішаний материнський фінансовий холдинг» та «фінансовий конгломерат», які відповідають положенням вищезазначених актів Європейського Союзу, а також частиною десятою зазначеної статті передбачено, що порядок визначення керівника групи (підгрупи) встановлюється нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Враховуючи зазначене, пропонуємо доопрацювати положення статті 24 Законопроекту з метою узгодження з положеннями Закону Про ринки капіталу та забезпечення імплементації вищезазначених актів Європейського Союзу.

2.30. Частиною другою статті 26 Законопроекту передбачено, що «Регулятор застосовує до надавачів фінансових послуг та/або посередницьких заходи впливу у вигляді штрафних санкцій за такі порушення прав споживачів».

Пропонуємо, у частині другій статті 26 Законопроекту слова «та/або посередницьких» замінити словами «та/або надавачів посередницьких послуг».

2.31. Пунктом 6 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту передбачено:

«6. Установити, що з дня набрання чинності цим Законом Національний банк України у встановленому ним порядку виключає з Державного реєстру фінансових установ:

- 1) довірчі товариства та відомості про них;
- 2) фінансові установи, які мають чинні ліцензії на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг на управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю відповідно до Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» та не мають інших ліцензій на надання фінансових послуг, ліцензування яких здійснює Національний банк України, та відомості про них.»

Враховуючи те, що діяльність з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю - це професійна діяльність учасника ринків капіталу - управителя, функції з нагляду та регулювання (в тому

числі ліцензування) діяльності яких покладено на Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку, зміст норм зазначеного пункту Законопроєкту потребує роз'яснення, а норма - доопрацювання з метою виключення або уточнення передбачених цією нормою повноважень Національного банку України щодо управителів.

2.32. Підпунктом 3 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту передбачено внесення змін до Закону України «Про рекламу», зокрема до статті 24, яка має назву **«Реклама у сфері фінансових послуг»**, та статті 26.

Звертаємо увагу на те, що в чинній редакції цих статей мова йде про «рекламу у сфері фінансових послуг»/«рекламу фінансових послуг». Натомість, зміни, що пропонуються Законопроєктом до статей 24 та 26, містять формулювання про «рекламу **діяльності з надання фінансових послуг**», тим самим передбачаючи звуження змісту норм.

Крім того, зміни, що пропонується до статті 26, передбачають, викладення норм частини першої у такій редакції:

«1. Контроль за дотриманням законодавства України про рекламу здійснюють у межах своїх повноважень:

...

Національний банк України - щодо реклами діяльності з **надання фінансових послуг** (у тому числі споживчого кредиту), крім **діяльності з надання фінансових послуг** на ринках капіталу;

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку - щодо реклами **діяльності з надання фінансових послуг на ринках капіталу**;»

Звертаємо увагу на те, що запропоноване формулювання призводить до звуження повноважень Комісії щодо контролю дотримання законодавства про рекламу та не відповідає змісту норм зазначеного Закону з урахуванням змін, внесених Законом України від 19.06.2020 р. № 738-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» (далі – Закон № 738) до статей 24 та 25 зазначеного Закону. Зокрема, з урахуванням зазначених змін, у зазначених статтях мова йде про рекламу «фінансових інструментів, ринків капіталу та організованих товарних ринків».

Враховуючи зазначене, пропонуємо підпункт «б» підпункту 3 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту, яким передбачено внесення змін до частини першої статті 26 Закону України «Про рекламу», доопрацювати з метою передбачення внесення, зокрема, таких змін:

«в абзаці шостому ... , а слова «фондового ринку» замінити словами **«фінансових інструментів та ринків капіталу»**;

в абзаці сьомому слова «на фондовому ринку» замінити словами «**фінансових інструментів, ринків капіталу та організованих товарних ринків**».

Крім того, пропонуємо в абзаці третьому підпункту «а» підпункту 3 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту, яким передбачено викладення в новій редакції абзацу першого частини третьої статті 24 Закону України «Про рекламу», після слів «зазначеної ліцензії» доповнити словами «(у разі наявності)».

2.33. Підпунктом 4 та підпунктом 5 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту передбачено внесення змін до Законів України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків».

Звертаємо увагу на те, що пунктом 15 розділу I Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям законів України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" та "Про товарні біржі"» (далі – Закон про зміни) в редакції розділу III Закону № 738 передбачено внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», які полягають у тому числі у зміні його назви на «Закон України "Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків"» (далі - Закон про держрегулювання).

При цьому, Розділ II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про зміни у редакції зазначеного вище розділу III Закону № 738 встановлює норму, згідно з якою Закон про зміни (в тому числі норми щодо зміни назви Закону про держрегулювання) набирає чинності з **1 липня 2021 року**, за винятком деяких положень, серед яких немає змін до Закону про держрегулювання.

З огляду на зазначене, пропонуємо виключити із Законопроєкту підпункт 4 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення», яким передбачено внесення змін до Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні».

2.34. Вважаємо необхідним доопрацювання норм, передбачених Законопроєктом з метою урегулювання питання здійснення Національним банком України повноважень щодо оверсайту за інфраструктурою ринків капіталу та платіжних систем.

Зокрема, звертаємо увагу на те, що в зазначених нормах використовується термін «**системи розрахунків у цінних паперах**», зміст якого не розкривається ні нормами Законопроєкту, а ні передбачений чинним законодавством.

Враховуючи зазначене, пропонуємо:

1) замінити абзаци дванадцятий-тринадцятий підпункту «б» підпункту 6 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроєкту, яким пропонується викладення у новій редакції пункту 29 статті 7 Закону України «Про Національний банк України», абзацами у такій редакції:

«пункт 29 викласти у такій редакції:

«29) здійснює у встановленому ним порядку оверсайт платіжних систем та **систем розрахунків**;»;

доповнити пунктом 29-1 такого змісту:

«здійснює оверсайт Центрального депозитарію, центральних контрагентів та торгових репозиторіїв у порядку, визначеному Законом України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки";»;

2) в тексті нової статті 142-1, доповнення якою Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» передбачено підпунктом «б» підпункту 12 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту, виключити слова **«систем розрахунків у цінних паперах»** у всіх відмінках, а також по тексту всього Законопроекту;

3) узгодити формулювання мети здійснення оверсайту Національним банком, передбаченої у частині першій та в останньому абзаці частини другої нової статті 142-1 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», передбаченої цим Законом.

2.35. У підпункті 7 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту, яким вносяться зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» пропонуємо:

1) абзац третій підпункту «а» викласти у такій редакції:

«Порядок ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової **звітності** для підприємств, які належать до фінансових установ або мають право надавати окремі фінансові послуги, **державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк**, встановлюється Національним банком України за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку, відповідно до цього Закону та міжнародних стандартів фінансової звітності»;

2) доповнити підпункт «г» змінами до статті 14 такого змісту:

«у тексті статті слова «аудиторським висновком» замінити словами «аудиторським звітом»;».

2.36. У підпункті «в» підпункту 8 пункту 25 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту, яким вносяться зміни до статті 47 Закону України «Про банки і банківську діяльність», зокрема, передбачено:

«Банк має право також надавати такі фінансові послуги:

- 1) фінансовий лізинг;
- 2) факторинг;
- 3) надання гарантій;
- 4) торгівля валютними цінностями.».

Звертаємо увагу на те, що серед зазначеного переліку відсутня професійна діяльність на ринках капіталу.

Натомість, стаття 41 Закону Про ринки капіталу містить норму, яка передбачає можливість поєднання провадження банківської діяльності з діяльністю з торгівлі фінансовими інструментами, депозитарною діяльністю, діяльністю з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю та діяльністю з управління іпотечним покриттям.

Враховуючи зазначене, пропонуємо доопрацювати положення вищезазначеної норми Законопроекту, якою вносяться зміни до статті 47 Закону України «Про банки і банківську діяльність», з метою узгодження з положеннями Закону Про ринки капіталу та забезпечення можливості банкам провадити професійну діяльність на ринках капіталу.

2.37. У пункті 30 Розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Законопроекту слова «та забезпечити прийняття та оприлюднення нормативно-правових актів, необхідних для його реалізації» виключити.

За результатами проведеної експертизи проекту Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (реєстраційний № 5065 від 15.02.2021), внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Гетманцевим Д.О., Репіною Е.А., Аллахвердієвою І.В. та іншими, Комісія в межах компетенції підтримує зазначений законопроект із зауваженнями та пропозиціями.

3. Відповідальною особою за супроводження законопроекту в межах компетенції на пленарних засіданнях Верховної Ради України визначено Голову Комісії Магомедова Руслана Садрудиновича.

Голова Комісії

Р. Магомедов